

ΦΙΛΙΑ

Ορισμός

Φιλία είναι ένας συναισθηματικός δεσμός, μια αμφίδρομη επικοινωνία ψυχών μεταξύ δύο ή περισσότερων προσώπων ή ευρύτερων ομάδων, που εκδηλώνεται ενεργά και έμπρακτα. Με τη φιλία δηλαδή δεν εννοούμε μόνο την αγαθή προδιάθεση ή την απλή συμπάθεια, αλλά φτάνουμε σ' ένα ψυχικό δόσιμο, μια υπέρβαση του εαυτού μας, του εγωισμού μας, μια άδολη προσέγγιση προς τον άλλο, τον φίλο, προς το άλλο άτομο.

Αμφίδρομη επικοινωνία ψυχών, δέσιμο, δεσμός, ένωση

Παραδείγματα φιλίας: [Δάμων-Φιντίας, Ορέστης-Πυλάδης, Αχιλλέας-Πάτροκλος]:

Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη οι άνθρωποι συνδέονται «*διά το χρήσιμον, δι' ηδονήν και δι' αγαθόν*». (Αριστοτέλης, Ηθικά Νικομάχεια, Θ', 1-11.) Τρία είναι δηλαδή τα είδη της φιλίας:

Η φιλία που έχει ως κίνητρο-σκοπό «το χρήσιμον» (το συμφέρον-η ωφέλεια).

Η φιλία που έχει ως κίνητρο «το ηδύ» (η ηδονή, η απόλαυση, η ευχαρίστηση).

Η φιλία που έχει ως σκοπό «το αγαθόν» (το ηθικό καλό, η αρετή, η ανθρωπιά) (Αυτή την τελευταία την θεωρεί τέλεια, ουσιαστική. Τις άλλες των φαύλων)

Αξία φιλίας (Γιατί νιώθουν οι άνθρωποι την ανάγκη για σύναψη φιλικών δεσμών;)

α) ατομική

αγάπη, παρέα, διασκέδαση

καταπολεμάται η μοναξιά, επικοινωνία, αλτρουισμός

συμπάρασταση στις δύσκολες στιγμές, στήριξη, βοήθεια

ενθάρρυνση, προτροπή-αποτροπή

προϋπόθεση επίλυσης ατομικών προβλημάτων

ασφάλεια, προστασία

κοινωνικοποίηση, ολοκλήρωση προσωπικότητας & χαρακτήρα

αυτογνωσία (σε ατομικό επίπεδο)

β) κοινωνική

κοινωνική συνοχή, εθνική ενότητα

εύρυθμη λειτουργία θεσμών

προϋπόθεση διαλόγου

προϋπόθεση επίλυσης κοινωνικών προβλημάτων, συνεργασία

κοινωνική πρόοδος, ευημερία

αυτογνωσία (σε κοινωνικό επίπεδο)

ελάττωση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας: βία...

διακρατική συνεργασία

Προϋποθέσεις φιλίας

εξάλειψη «ηδέως & χρησίμου», να μην υπάρχει συμφέρον-ιδιοτέλεια

ελικρίνεια, αλήθεια, εμπιστοσύνη, αγάπη

σεβασμός (στην προσωπικότητα του φίλου και γενικότερα στην ανθρώπινη

οντότητα), αξιοπρέπεια

κατανόηση

κοινά ενδιαφέροντα
υποβάθμιση εγωισμού, συγχώρεση, συγνώμη, θυσία, υποχωρήσεις
επαφή-επικοινωνία

Εμπόδια Φιλίας (αίτια)

α) Εξωτερικά (εν γένει)

έντονος ρυθμός ζωής
αστυφιλία, δυσκολία επικοινωνίας (γιγαντοπόλεις...)
υλιστική εποχή, εποχή που δεν ευνοεί συναισθηματικές εκδηλώσεις (όπως η φιλία)
εμπορευματοποίηση των πάντων, ακόμα και της φιλίας
τεχνολογική ανάπτυξη-εξειδίκευση, μειώνεται η συλλογική εργασία
φαινόμενα αλλοτρίωσης σε: εργασία, διασκέδαση, σχέσεις...
η κρίση του σύγχρονου πολιτισμού και των αξιών γενικότερα
άμετρη κακή χρήση Μ.Μ.Ε. (κυρίως τηλεόρασης)

β) Εσωτερικά (ατομικά)

εγωισμός-αδυναμία υπέρβασης «εγώ»
έλλειψη διάθεσης για «θυσία»
καχυποψία, φόβος...
κυριαρχία: συμφέροντος, ωφελιμισμού, ιδιοτέλειας, σκοπιμότητας, υστεροβουλίας,
υποκρισίας, αυτοπροβολής, επίδειξης...

Συνέπειες Αφιλίας (αρνητικές συνέπειες από την απουσία φιλικών δεσμών)

επίταση εσωστρέφειας, μοναξιά, απομόνωση
περιθωριοποίηση
ρηχές σχέσεις, επιφανειακές, τυπικές, κενές περιεχομένου
υποκατάστατα επικοινωνίας: έξαλλη διασκέδαση, τεχνητοί παράδεισοι, μονόδρομη
επικοινωνία μέσω Μ.Μ.Ε....
έλλειψη συμπαράστασης στις δυσκολίες
έλλειψη εμπιστοσύνης, ανασφάλειες, φόβοι -> ψυχοφάρμακα...
βία, εγκληματικότητα
αδυναμία προσέγγισης των λαών -> επισφαλής ειρήνη
αδυναμία πραγμάτωσης ανθρωπογνωσίας-αυτογνωσίας (γνώθι σαυτόν)
τροχοπέδη για συνεργασία, απουσία γενικής προόδου-ευημερίας